

A Fővárosi Ítéltábla a személyesen eljár (I.r. felperes neve, címe) I. rendű és a dr. Németh Renáta (címe) pártfogó ügyvéd által képviselt (II.r. felperes neve, címe) II. rendű felpereseknek a ... jogtanácsos által képviselt Budapesti Rendőr-főkapitányság (címe) alperes ellen személyhez fűződő jog megsértése miatt indult perében a Fővárosi Bíróság 2011. április 20-án kelt 31.P.22.695/2010/5. számú ítélete ellen a II. rendű felperes részéről 6. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, fellebbezett részét helybenhagyja.

Kötelezi a II. rendű felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 10.000 (tízezer) forint másodfokú perköltséget. A II. rendű felperest képviselő pártfogó ügyvéd, dr. Németh Renáta ügyvéd munkadíját, valamint a 60.000 (hatvanezer) forint fellebbezési illetéket a Magyar Állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A felperesek keresetükben annak megállapítását kérték, hogy az alperes állományába tartozó rendőrök 2008. február 1. napján ésszerű indok hiányában végezett jogtalan igazoltatásukkal, adataik jogtalan rögzítésével, intézkedésük félelemkeltő voltával az alperes megsértette személyiségi jogait, alapvető emberi és alkotmányos jogait - ezen belül emberi méltósághoz és személyes adatok védelméhez, szabad mozgásukhoz fűződő jogait - és ennek következményeként az alperest személyenként 1.000.000-1.000.000 forint nem vagyoni kártérítés megfizetésére kérték kötelezni.

Az alperes a kereset elutasítását kérte arra hivatkozással, hogy a sérelmezett intézkedés nem volt jogsértő, a felpereseket kár nem érte, illetve a kártérítés

megállapíthatósága esetére kérte figyelembe venni azt, hogy a felperesek jelentősen közrehatottak az őket ért sérelemben.

Az elsőfokú bíróság ítéletével a felperesek keresetét elutasította és kötelezte őket arra, hogy fizessenek meg az alperesnek 10.000 forint perköltséget. A le nem rótt kereseti illetékből 60.000 forint állam javára külön felhívásra történő megfizetésre az I. rendű felperest kötelezte, míg a további 60.000 forintról úgy rendelkezett, hogy azt a II. rendű alperes költségmentessége folytán az állam viseli.

Az ítélet indokolásában ismertette a jogvita eldöntésénél irányadó jogszabályi rendelkezéseket, a rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (Rtv.) 1. § (2) bekezdését, a 2. § (1) bekezdését, a 13. § (1) bekezdését, a 17. § (1) bekezdését, a 24. § (1)-(2) és (4)-(5) bekezdését, a 29. § (1), (3) és (8) bekezdését, a 32. §-át, a Ptk. 75-76. §§-ait, a 84. § (1) bekezdés a) és e) pontját, a Ptk. 339. § (1) bekezdését és a Ptk. 349. § (1) bekezdését.

Az elsőfokú bíróság a tényállásban az igazoltatás előzményeit az alperes által becsatolt rendőri jelentés, illetve azt részben alátámasztó ... számú ítélet alapján állapította meg az alperesi rendőrök, illetve a felperesek részéről - az igazoltatás megkezdésétől - elhangzottakat a felperes által becsatolt felvételek alapján rögzítette.

Ezekre alapítottn az elsőfokú bíróság úgy ítélte meg, hogy az alperes eljárására vonatkozóan személyiségi jogsértés nem állapítható meg. A felperesek nem vitásan fényképeket készítettek a rendőrautóról, amelyről a rendőrök egy harmadik személy tájékoztatásából szereztek tudomást és arról is, hogy a felperesek a buszmegállóban foganatosított korábbi intézkedésüket is rögzítették, így róluk is készítettek felvételt.

Az elsőfokú bíróság rögzítette azt, hogy a szolgálatban levő rendőrök munkájuk végzése közben nem közszereplők, így róluk csak hozzájárulásukkal készülhet felvétel, ugyanakkor ha valaki jogai érvényesítése körében - pl. bűncselekmény, szabálysértés rögzítése érdekében - felvételt készít, az nem minősül jogsértésnek, amennyiben azt pl. az eljárás érdekében felhasználja, azonban ez valamilyen legitim célt szolgálhat csak és nem lehet öncélú. Ugyanakkor bűnmegelőzési, bűnüldözési, illetve társadalmi érdek fűződhet ahhoz is, hogy a rendőrökről az általuk használt gépjárműről ok nélkül ne készüljenek adatbázisok, különösen nem ismeretlenek, beazonosíthatatlan személyek részéről.

A felperesek a rendőri kérdésekre adott - hangfelvétel által igazolt - feleletei, valamint az általuk tanúsított magatartás alapján az elsőfokú bíróság arra az álláspontra helyezkedett, hogy a rendőrökben nem nyilvánvalóan alaptalanul merült fel gyanú és az adott körülmények között a bűnmegelőzés miatt indokolt volt a felperesek adatainak rögzítése és arról jelentés készítése, különös tekintettel arra, hogy a felperesek a felvétel készítés céljáról nem mondtak semmit. Megállapítható volt az is, hogy a felperesek a rendőröktől egyáltalán nem féltek, sőt kioktatták őket,

hogyan eljárásuk jogsértő. Az alperesi rendőrök a felpereseket tájékoztatták arról, hogy jelentést fognak készíteni az esetről. A rendőrök fényképezése intézkedés közben nem mindennapi eset és az azzal való visszaélés káros következményekkel is járhat. Az elsőfokú bíróság rámutatott arra, hogy a fénykép készítőinek igazoltatása visszaélés megelőzésére szolgálhatott, illetve a későbbi esetleges jogsértés esetén lehetővé teszi a beazonosítást. Az adatrögzítés hivatalos formában történt, amelynek nem megtorlás volt a célja, hanem a jelentés készítéséhez használták fel, amely jelentés készítése a felperesi magatartás miatt indokolt volt.

Az elsőfokú bíróság a Pp. 4. §-ában foglaltakra hivatkozva kifejtette, hogy a Független Rendészeti Panasztestület 20/2008. (VI. 15.) számú állásfoglalásához - amely azt állapította meg, hogy az alperes részéről alapjogot súlyosan sértő intézkedésre került sor - nincs kötve, sőt ezzel szemben azt állapította meg, hogy az igazoltatás és az adatrögzítés önkényes megfélemlítő célú megtorlás, bosszú motivációja, semmilyen tényszerű bizonyítékkal nem került alátámasztásra, a félelemkeltést pedig épp a felperesek által becsatolt hangfelvételen elhangzottak cáfolják.

Az elsőfokú bíróság arra a következtetésre jutott, hogy a rendőri intézkedés a rendőrautó rendőrök tudta nélküli fényképezése, az ezzel kapcsolatos kérdésekre a felperesek részéről a válaszadás megtagadása, ekként a lehetséges visszaélés gyanúja indokolta tették a felperesek személyazonosságának megállapítását, adataik rögzítését, így az igazoltatás és az adatok rögzítésének öncélúsága, jogszerűtlensége nem állapítható meg.

Az alperesi eljárás jogsértésének hiányában a felperesek személyhez fűződő jogának megsértése nem volt megállapítható, ezért az elsőfokú bíróság a keresetet elutasította a nem vagyoni kártérítési igényre kiterjedően is.

A felfüggesztés iránti kérelem körében az elsőfokú bíróság kifejtette, hogy mivel a jogsértés hiányában a Ptk. 84. § (1) bekezdés e) pontja szerinti kártérítés megállapítására nem volt lehetőség, már annak sem volt értékelhető jelentősége, hogy a Ptk. 349. §-ában írt valamely feltétel fennállt-e, ezért a per tárgyalását az elsőfokú bíróság ismételtelen nem függesztette fel.

A perköltség viseléséről a Pp. 78. §-a alapján határozott.

Az elsőfokú ítélet ellen a II. rendű felperes terjesztett elő joghatályos fellebbezést, amelyben annak megváltoztatását, a kereseti kérelmének megfelelő döntés hozatalát kérte. Arra hivatkozott, hogy az elsőfokú bíróság figyelmen kívül hagyta a ... számú határozatában foglaltakat, amely egyértelműen rögzítette, hogy a rendőri intézkedéssel súlyosan sérült a személyes adatok védelméhez fűződő joga, hogy az igazoltatásának nem volt ésszerű indoka, ennek hiányában adatai rögzítése sem felelt meg a vonatkozó rendelkezéseknek és az igazoltatás nem volt jogszerű, mivel arra megfélemlítő, megtorló jelleggel került sor.

Az elsőfokú bíróság az ítéletében csak az Rtv. vonatkozó rendelkezésével foglalkozott, a ... határozatban foglalt Szolgálati Szabályzattal, az adatvédelmi biztos állásfoglalásaival és az alkotmánybírósági határozattal sem, azokat figyelmen kívül hagyta, így helytelen jogi következtetésre jutott, a bizonyítékokat is okszerűtlenül mérlegelte, az alkalmazandó jogszabályok helytelen értelmezésével jogszabállyal ellentétes döntést hozott.

A jogszerűtlen rendőri intézkedéssel személyes szabadsága jogellenesen korlátozásra került és az emberi méltósága is sérült.

Az alperes fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyására irányult.

A fellebbezés nem alapos.

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét csak a fellebbezéssel érintett részben vizsgálhatta felül a Pp. 253. § (3) bekezdésének megfelelően.

E körben megállapítható volt, hogy az elsőfokú bíróság a szükséges bizonyítást lefolytatta, az így rendelkezésre álló adatok alapján a tényállást helyesen állapította meg és abból okszerű következtetéssel hozta meg a döntését, azzal a Fővárosi Ítélőtábla teljes egészében egyetértett.

Az elsőfokú bíróság a keresetben érvényesített igény elbírálása körében alkalmazandó jogszabályokat teljes egészében és részletesen ismertette, ezért a másodfokú bíróság csak visszautal azokra.

A fellebbezésben foglaltakra tekintettel a Fővárosi Ítélőtábla a következőket emeli ki.

A Pp. 4. § (1) bekezdése értelmében a bíróságot határozata meghozatalában más hatóság döntése, illetve az azokban megállapított tényállás nem köti. Ebből következően nem járt el helytelenül az elsőfokú bíróság, amikor a ... határozatával szemben a bizonyítás körében - a Pp. 206. §-ában biztosított lehetőségével éve - a döntését elsősorban a becsatolt rendőri jelentésre, az ügyben lefolytatott ... számú eljárásban meghozott ítéletre és arra a hangfelvételre alapította, amelyet a felperesek csatoltak be, s amelyen rögzítésre került az igazoltatás megkezdésétől az alperesi rendőrök, illetve a felperesek részéről elhangzottak.

Ez természetesen nem jelenti azt, hogy az elsőfokú bíróság a perben hivatkozott ... határozatot, az Alperesi Szolgálati Szabályzatot, az 54/2000. (XII. 18.) AB számú határozatot és az adatbiztosi állásfoglalásokat ténylegesen figyelmen kívül hagyta, azonban a felperesek igényének megítélése körében helyesen járt el, amikor a perbeli jogvitában közvetlenül felmerült bizonyítékoknak tulajdonított nagyobb jelentőséget. Nem lehet figyelmen kívül hagyni általánosságban azt, hogy az állampolgári jogok érvényesülését a személyhez fűződő jogok rendeltetésének tiszteletben tartása mellett csak törvényi rendelkezésen alapuló indokolt esetben

lehet korlátozni, de ezzel érintett személyeket is terheli az a kötelezettség, hogy a jogukat a rájuk vonatkozó jogszabályoknak megfelelően ezen jogok társadalmi rendeltetésével összhangban gyakorolják.

Ebből kiindulva a másodfokú bíróság is úgy ítélte meg, hogy az alperesi rendőrök a felperesek fényképezéséről tudomást szerezve az Rtv. 13. § (1) bekezdésének megfelelően nem indokolatlanul döntöttek a felperesek igazoltatására annak érdekében, hogy a fényképezésük hátterét és célját tisztázhassák. Tekintettel arra, hogy az intézkedő rendőrök - a hangfelvétel alapján igazolható módon - a felperesektől elfogadható magyarázatot nem kaptak, nem minden alapot nélkülözően jutottak arra, hogy intézkedésükről jelentést készítsenek - ezt egyébként a felperesekkel közölték is -, emiatt szükséges volt a felperesek adatainak rögzítése is.

Az ügy elbírálása szempontjából releváns tények a bizonyítékok ismeretében megállapíthatóak voltak. Ezekre alapítottnak a Fővárosi Ítéltábla is úgy foglalt állást, hogy az alperes az állományába tartozó rendőrei által alkalmazott fellépéssel a II. rendű felperes személyhez fűződő jogát nem sértette.

A II. rendű felperes a rendőrök kérdésére nem az Rtv. 32. §-a szerinti elvárható módon válaszolt, ebből következően az alperesi eljárás nem volt jogellenes, a hangfelvétellel igazolt dialógus alapján annak megfélemlítő, megtorló módjára sem lehetett következtetni az alperesi rendőrök terhére az önkényesség sem volt megállapítható.

Mindezekből következően az elsőfokú bíróság helyesen foglalt állást, amikor a felperesi igényt megalapozatlannak ítélte, azzal a másodfokú bíróság helyes indokaira kiterjedően egyetértett, ezért az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése és a Pp. 254. § (3) bekezdése értelmében helybenhagyta.

A fellebbezési költségek viseléséről a Fővárosi Ítéltábla a Pp. 239. §-án keresztül érvényesülő Pp. 78. §-a és a 6/1986.(VI. 26.) IM rendelet 14. §-a alapján határozott.

, 2012. január 24.

Kizmanné dr. Oszkó Marianne s.k.
a tanács elnöke - előadó bíró

Dr. Kurucz Zsuzsánna s.k.. Kisbán Tamás s.k.
bíró

bíró

A kiadmány hiteléül:

tisztviselő